

xxx

S Trávou na osmitisícovku VI

Z Cho Oyu se vylíhla Manaslu!

  Honza „Tráva“ Trávníček a Miri Jirková

A je to tady. Achich ouvej. Vrátili jsme se zpátky z Nepálu. Ani mouše se nechtělo pryč z této nádherné země střídavě ničené zemětřesením a politickým chaosem, ale s lidmi, kteří vám okamžitě přirostou k srdci.

A jak jsme se měli? Dalo by se říci, úplně úžasně. Určitě to pro mne a pro Miri byla hodně cenná a důležitá (obzvláště před příštím rokem a plánovanou Cho Oyu) zkušenost s organizací celé expedice tak, abychom zbytečně neplatili za kraviny a přitom všechno fungovalo, jak má. Řekl bych, že to klaplo. I když já ve finále stejně za kravinu zaplatil. Nebo spíš za blbost. Po sestupu do nižších poloh jsem nechal ležet desky s důležitými dokumenty a také 2500 dolarů určených jako záloha na případnou zá-

chrannou akci na stole v jídelně lodžie v Samagaunu. Šel jsem na pivko do vedlejšího domu za Betonský a spol. Večírek se samozřejmě trochu protáhl a desky se druhý den ráno už samozřejmě nenašly.

Co mne však v pozdějších dnech mrzelo víc než ztráta těch peněz, bylo spíše to místo, kde jsem je nechal. Samagaun je poměrně bohatá vesnice, která profituje z polohy pod základním táborem. Léta sem zásobovací vrtulník, jenž může dopravit spoustu surovin a spoustu „kopcoleců“. To samé se bohužel ale nedá říci o dalších vesničkách, které jsme potkali dál na zpáteční cestě do Jagatu. Ty byly hodně chudé a hodně zničené buď samotným zemětřesením, či následnými sesuvy. Musím uznat, že i mne, „chlapa jak horu“, to dost vzalo. Často jsme procházeli

kolem pobořeného domu, kde se mezi kameny válely mimo jiné hračky, batoh do školy... Byl bych raději, kdybych ty desky nechal na stole někde tady. Ale opět jsem si aspoň připomněl, co je důležité.

Obyčejní obyvatelé Nepálu musejí bohužel hodně bojovat nejen s přírodními katastrofami, ale také s vládní byrokracií. Díky ní například nejsou dodneška v mnoha případech uvolněny peníze na účtech organizací mezinárodní pomoci. Další velkou komplikací je v současné době blokáda země ze strany Indie. Opět jsou vinní politici. Ach jo. Dochází tam skutečně k paradoxním situacím, není ani benzín do aut, plyn na vaření a tak dále. Když už by se mohla ekonomická situace v Nepálu pomalu začít zlepšovat přílivem peněz od turis-

tů, tak je čeká zase takováto „pakárna“. U benzínek čekají řidiči několikadenní fronty i přes to, že přiděl na jednoho člověka činí pět litrů. Někdy je to skutečně tragikomické, i v lepší restauraci vám přinesou 5stránkový jídelní lístek a do něj je vložena A4 příloha s aktuální nabídkou o 3 položkách – smažená rýže, dhal bat, nudle. Vysvětlení je prosté – vaříme na sřeše na otevřeném ohni, můžeme připravit jen tato jídla.

Už jsem popsal průběh několika expedic a asi bych se opakoval. Takže jen hrubě shrnuji. Za sebe výlet na osmou nejvyšší horu světa hodnotím pozitivně. Obrovská hromada zkušeností pro všechny – pro mne hlavně organizačních, Fanda se dostal do výšky 6800 m, což představuje zlepšení dosavadního osobáčku přesně o dva kiláky, Pavel by šel asi také směrem k vrcholu, nebýt toho maléru v C4, Miri naprosto v klidu. A také jsme se seznámili se super človíčkama ze „sousední“ výpravy – od Betonářů (Betonski-team) – od Martina a Karla přes Vaška Novotného, Máru Lejska – trenéra biatlonové reprezentace atd. Prostě pohoda a gratulace k vrcholům všem.

Vrchol, nevrchol...

Doufal jsem, že z Manaslu už článek s podobným názvem nebudu muset psát, nicméně po čtyřech letech je to tady bohužel znovu. Tehdy jsme však oproti letošní situaci řešili jen malichernosti. Na druhou stranu i tehdy v C4 umřel člověk. Podívat se můžete na manaslu.cz. Vzhledem k obrovské četnosti vašich dotazů tu popíšeme letošní situaci podrobněji, než jak se to mohlo podařit na webu či Facebooku.

Ono to všechno bylo, je a asi i bude trochu složitější. Pojdme se tedy pověnovat bolestivým vzpomínkám na poslední výškový kemp C4 na Manaslu ve výšce cca 7400 m. Dle všech dostupných předpovědí počasí skýtá pátek 2. 10. poslední možnost pustit se do vrcholového pokusu, a to ještě jen za předpokladu, že se ohlašovaný víchř přizene až během dne. Takže trochu spěcháme, neboť čas nás tlačí. Odpočinek v BC zkrátíme na 2 dny. Zaklimatizovaní jsme parádně, a tak s Miri postupujeme z BC (4800 m) rovnou do C2 (6400 m) a z C2 rovnou do C4 (7400 m). Mirča je v C4 od cca 17. h, já se zase „poflakuji“, jak je mým dobrým zvykem, a docházím se začínající tmou

xxx

xxx

po 18. h. Jen shazuji batoh a zjišťuji, co se děje. Nahofe jsou již Miri, kluci, kteří dorazili z C3 – Pavel, Lukáš a Mára s Tomášem, dál dva stany Němců (vedoucí expedice se Šerpou a jeho 2 klienti) a bohužel také Rakušan s Francouzem, kteří někdy před naším příchodem sestoupili z vrcholu a teď jim chybí síly na cokoliv. Úplně nezkušený určitě nebudou, jeden z nich má za sebou již čtyři osmy, jakým stylem však netuším. Mají jasné příznaky výškové nemoci v hodně těžké podobě – edém mozku. Už kolem nich všichni (tedy Češi) „skáčou“ a snaží se je i pomocí injekcí nějak „dostat na nohy“. Mára se mnou konzultuje, co jim píchnout, ostatní se snaží zburcovat na pomoc i němec-

ké účastníky pobytového zájezdu v C4. Sháníme se po kyslíku, prosíme, aby pomohli s komunikací v němčině, protože ti dva už angličtinu nepobírají, marně. Pokoušíme se zjistit, zda patří k nim – prý ne, prý jsou od Seven Summits, ale jdou sami a bez kyslíku, dozvídáme se přes plachtu stanu, na niž se ani neotevře zip. Oba se po chvíli a injekcích lehce vzpamatovávají a na naši radu se pokoušejí o sestup. Bohužel, nikdo z nás teď večer již nemá šanci jim aktivně pomoci a sestoupit s nimi. Máme toho sami dost a asi by to ohrozilo nejen je, ale i nás. Doufáme, že klesající nadmořská výška jim pomůže se rychle zmátořit. Další, co by jistě hodně pomohlo, je kyslíková bomba, ale

expedice

tu tam nahoře nikdo nemá – aspoň jsme si to mysleli. Druhý den se bohužel ukázalo, že tam byly dokonce dvě, v německých stanech. Ale prý určeny pro německé klienty a pouze k záchranným účelům. Zhruba po hodině volá Pavel, že ti dva leží před stanem, je kolem 20. h. Zkusili sestup, ale vrátili se v ještě horším stavu – je to tak vážné, že jim musíme pomáhat sundat batohy, mačky a dostat je zpět do jejich stanu, spacáků a zkusit je nějak udržet při životě. Nevypadá to vůbec dobře a komunikace s Němci – slušně řešeno – opět vázne.

Všechno se to děje při teplotách kolem minus 20 °C a rychle zesilujícím větru. Okamžitě přes Fandu, který zůstal dole v BC a má tam druhý satelitní telefon, kontaktují Seven Summits (jejich agentura), že tu mají dva klienty v hodně špatném stavu, aby nám s nimi pomohli. Ideálně, kdyby mohl ještě v noci přijít nějaký Šerpa s kyslíkem. To by asi zachránilo život oběma.

V cca 21.30 zalézáme zpět do stanu a je nám s Mirí jasné, že nás druhý den čekají úplně jiné starosti než pokus o vrchol. Bude třeba pomoci, a pokud ne, tak nemáme chuť procházet kolem dvou těl a pak se radovat z vrcholu.

V 1 h v noci odchází k vrcholu vedoucí Němců se svým Šerpou. Nad ránem chce udělat rychlý pokus Mára, ale využívám situace, když už je vylezlý venku. Prosím ho o zjištění situace a bohužel nám přichází říct, že už se budeme starat jen o jednoho živého.

Rozhodujeme se počkat na světlo a pak dle stavu postiženého vymyslet nějaký transport dolů a zjistit, zda je na cestě i nějaká pomoc zespodu. To ještě nevíme, že kyslíku je nakonec dost i v C4. V táboře je teď sedm lidí – Mirí, já, Pavel, Lukáš, Mára a dva Němci, klienti. Na transport by to mělo stačit, jsme všichni relativně svěží, neboť jsme nešlapali na vrchol. I když je otázka, zda je horší únava fyzická či psychická. Nejvíce to asi bylo vidět při sestupu na Lukášovi, který byl úplně KO i bez vrcholu – prostě se to v hlavě začne mlít... Co jsme mohli udělat víc, co jinak... a nohy přestanou šlapat.

Další přímý telefonický kontakt se Seven Summits přichází hned ráno – cca v 7 h, kdy Mirí mluví přes satfák přímo s vedoucím. Až teď nejspíše pochopil vážnost situace. Mirí ho opět důrazně upozornila, že tady mají už jen jednoho klienta, a to v hodně vážném stavu. Jejich Šerpové

xxx

xxx

expedice

jsou však již na sestupu dolů či v základním táboře, tudíž mu nezbude než souhlasit s tím, že se ho pokusíme dostat dolů do C3 my. Ve finále v C3 našťáště vykouzlil ještě jednoho zapomenutého Šerpíka, který nám později přikluše na pomoc.

Snažíme se situaci konzultovat s německými klienty, kteří byli nuceni nasadit Francouzovi do té doby „neexistující“ kyslík poté, co jim ráno spadl do stanu, když se probral vedle mrtvého kamaráda. Jejich rozhodnutí zní – počkáme na šéfa, až přijde z vrcholu, je to zkušený záchránář, bude vědět (sami netuší, jak regulovat kyslík, kolik mají v bombě atd.). Frantík je v dosti mizerném stavu i pod kyslíkem – určitě není schopen samostatné chůze.

Mezitím volají betonáři (Martin a Kája) z C2, kam jsme vyslali SMSku s prosbu o pomoc, zda by nám někdo z C2 mohl jít naproti a snést aspoň věci z C3, pokud bychom museli transportovat. Kluci hlásí, že je vidět rychle se pohybující postava na cestě z C3 do C4. Martin nám jde naproti, Karel dole s ostatními vaří, ostatní v C2 po včerejším sestupu mají dost starostí sami se sebou.

V cca 10 h, téměř současně se šerpou z C3, přichází z vrcholu i spokojený šéf německé výpravy se svým Šerpou a – kde se vzala, tu se vzala – i s další kyslíkovou láhví! Šerpík odspoda nasazuje Frantíkovi kyslíkovou láhev s velkým průtokem, což ho během půl hodiny zázračně a doslova postaví na nohy, takže je schopen chůze. Kolem 11. h se vydávají na sestup z C4, přičemž nás Šerpa žádá, zda bychom mohli jít za nimi a případně pomoci, kdyby se cokoliv pokazilo. Oba však dochází bez dalších komplikací do C3, odkud Francouze transportuje vrtulník.

A to je v hrubých rysech náš vrcholový příběh z letošního kopce, který jsme si do té doby s Mirí krásně na pohodu užívali. Ona už dopředu hlásila, že jede na výlet na svou první osmu, a tak jsme to i pojali. Buď to půjde, či ne, ale žádný nervy. Pohoda. A možná i díky tomu to asi šlo jako „na másle“ a velice pravděpodobně by to stejně hladce pokračovalo až k vrcholu. Ale člověk miní a... Prostě, někdy přistě, třeba. Aspoň víme, že je Mirí v 8000 m „použitelná“ :-). Takže třeba příští rok na Cho Oyu! Díky všem ostatním klukům, že nás tam v C4 nenechali samotný.

Celá ta situace, která se dle našeho názoru v mírném podání nazývá lidská bezohlednost, se nás poměrně dost dotkla. Ale co zmůžeme. Můžeme o tom jen vyprávět, dát podnět k zamyšlení... A každý se s tím musí srovnat sám. Svět, ani ten horský, není černobílý. Pravda je vždycky víc než jedna, a pokud máte věci nějak nastavené, tak s tím nic nehne. Takže prostě v tomto konkrétním případě může být prioritou německého vůdce starat se o život svůj a svých klientů (které ale ve finále stejně nechal samotné jejich osudu v C4 a vydal se sám splnit si vlastní ambici...). Pochopit to není jednoduché. A ten pocit, kdy najednou zjistíš, že je někdo schopen obětovat lidský život na úkor nicotného okamžiku na vrcholu nějakého kopce, který tu bude i dávno po nás, je nevysvětlitelný.

Závěrečný díl našeho seriálu je u konce a my s Mirí i mouchou věříme, že někdy časem dostaneme v tomto krásném horoplátku opět prostor na myšlenky vyplazené mozkiem poškozeným vysokou nadmořskou výškou :-).

CARINTHIA
WWW.CARINTHIASHOP.COM

EVROPSKÝ SPECIALISTA
NA VYBAVENÍ DO EXTRÉMních KLIMATICKÝCH PODMÍNEK

KEEPS YOU WARM